

BUNUL ECONOM

REVISTA PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie” și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului.”

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România și străinătate 15 lei pe an.

APARE:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

Timpurile bune strămoșești neuitavere pentru starea economilor.

Strămoșii noștri, cari au trăit pe vremile dijmii și jobăgiei se petrecură încetul cu încetul sub stările lor economice. Mult regretăm aceasta, căci ei au fost protopărinții noștri. Acești bărbați bătrâni nu sunt de regulă oratori de laudă ai timpurilor vechi, când poate țăranului îi mergea mai bine ca astăzi. Aceasta nu e o raritate ce o observă oamenii de azi, cari despre cele vechi știu câte ceva din auzite numai, din tradiție și unele cetiri. Este foarte adevărat, că dările pe atunci nu erau nici pe jumătate ca acum. Dările au crescut în așa măsură, căci recerintele vieții omenești s'au schimbat; acum dările se plătesc pe alte necesități vitale. Pe timpul mai vechiu țăranii nu plăteau mai nimic la facerea drumurilor comunale, la spitale, la comosări etc. Administrația judecătorească patrio-

nale a croit țăranilor de atunci neplăcutul proverb: »Țăranul nu se mișcă până nu-l pișcă«, (umblă încetinel).

Să privim în preajma noastră ce s'a făcut în privința drumurilor, stradelor și altor căi de comunicațiune etc. Oare mai înainte cu 50 de ani nu era comunicațiunea multor localități și sate cu totul închisă, cu deosebire eara? Milioane de bani s'au cheltuit în timpurile noastre pentru îmbunătățirea lucrurilor neglijate de generațiunile ce au trăit înaintea noastră. Drumurile de azi frumoase și pardosite, leagă azi cele mai depărtate comunități și îi oferă omului modern plăcere a călători cu carul sau călare. Cât nu are de a mulțami generațiunea de astăzi și în deosebi edificiilor de școală? Acum mai vezi numai ici-colea câte o școliță de lemn cu ferestri mici și cu coperiș de șindilă, în cari se torturează școlarii și se disgustă învățătorul ba se plictisește de aerul infectat. Astăzi toate comunele mai bunișoare posed clădiri

de școală igienice și practice, și deci dacă pe timpurile vechi școlile erau ascunse și nu se deosebeau de alte edificii neglijate, astăzi cum intri în sat vezi școala ca un edificiu mare, prin care se caracterizează și sâtenii. Și nu pe nedrept! Școala este oglinda comunei. Școala nu se zidește cum susțin unii ignoranți pentru învățători, ci pentru toată tinerimea din comună.

Școala în adevăratul sens al cuvântului este o zidire obștească, este o casă pentru bogați cât și pentru săraci.

Dacă au și crescut contribuțiunile în unele comune și s'au făcut repartițiunile de cult pe toți locuitorii, acele trebue să le poarte cu dragă inimă și să nu murmure când au să le plătească. Să privim azi la curțile unor țărani cum s'au schimbat de 50 de ani și oare acestea n'au costat mii de coroane? Ferestruicile pe la case, ce eara erau pe la țărani bătute cu cue, de nu se curăța aerul infect mai de loc, acum a dispărut, înlocuite fiind cu ferestri

FOIȚĂ

Domnul și Cerșitorul.

Cetii'am oare unde o mică istorie,
Ce-mi pare că e bine mai mulți oameni s'o știe.
Era la noi odată un Domn prea curios,
Capricios, escentric, tiran și generos.
El într'o zi se scoală din patul său și zice:
„Am poftă să fac astăzi un muritor ferice.”
Încalcă și pleacă pe strade galopând,
În dreapta și în stânga privirea înturnând.
Aci zicea să facă sêracilor o masă,
Aci să pună focul la un bordei sau casă;
Aci să tragă 'n țepă pe vre-un măcelar;
Aci pe la Biserici să i facă un sărindar.
Dar iată că zărște, culcat lâng'un pârte,
Un om ce'n loc de haine avea un țol pe spete:
Un om ce încă june părea a cerșitor,
Drept dânsul se oprește ciudatul domnitor,
Și, aruncând o pungă cu aur plină, zice:
„Să știi c'am voit astăzi ca să te fac ferice.”
Lingușitorii curți atunci au buciemat
Că mare este Domnul, sublim și îndurat.

Iar omul ce primise al Domnului dar mare
Fiind un miserabil căzut în desfrânare.
Să bagă îndată'n cărcime, să pune pe beții,
Și în curând chiar punga o perde 'n veselii.
Apoi ca un nemernic, luând iar țolu 'n spete,
Să culcă întins la soare, sub vechiul său pârte.

Nu trece mult, și Domnul, pe-acolo trecând
Il vede, îl cunoaște, și stă drept el zicând:
„Cu punga ce ți-am dat'o, ți-am zis să fii ferice;
Ce cauți dar acum cerșitorind aice?”
Răspunde drept și iute, sau pe cărbuni te pun
— Măria ta! mă iartă: am dat'o pe vin bun...
— Soldați! luați-l iute, și-l puneți în frigare,
Să 'nvețe să respecte a noastră milă mare!”
Atunci se 'naintează spre Domn un înțelept,
Și-i zice cu blândețe: „Măria ta, fii drept!
Un păcătos ca dânsul, căzut în desfrânare,
Alt-fel nu putea face cu-a voastră milă mare;
El fericirea află în degradarea sa,
Un vițios tot vițiori în viață-i va căta.
Talentul și virtutea s'ar cuveni să fie
Îmbărbătate, Doamne, sub buna-vă Domnie.”

practice și igienice. Astăzi cel din urmă țaran pune preț pe o căsuță cu încăperi mai spațioase și luminoase, și face tot posibilul a-și clădi o căsuță mai mărișoară, cu o mică cuină și cămăruță, să nu stea grămadă cu cățel și cu purcel la un loc, adeseori stă să întreacă pe orașeni, cari concurează a căuta quartire bune, mari și întocmite după recerințele moderne de arhitectură și deplin sănătoase.

Multe reforme s'au făcut și în privința grajdurilor, ale șurilor și chiar ale ambarelor de bucate, ba și gropile de gunoi le vedem schimbate, căci legile polițienești pretind curățenie, regulă, salvarea și susținerea sănătății. Nu numai prin odăile de locuit, dar și prin magazine și chiar în grajdurile vitelor se fac ferestri de ventilațiune, canale pentru scurgerea urinei etc., de aceea vedem și pe la țeranii noștri, vite mai mândre și mai sănătoase, morburile nu se mai ivesc ca prin 1848 și 1866. etc.

Să înțelege toate acestea costau bani și de multe-ori acești bani țeranul îi împrumuta de pe la bănci cu interese mărișoare, dar n'are a face nimic, cu regulă și păstrare să replătește.

Referințele s'au schimbat în toată lumea, bătăniile noștri puteau mai ușor aduna banii grămadă, ba adeseori purtau banii de argint tot cu ei prin chimire și prin călțuni de le sunau ca clopoțelele la cai iarna, adeseori îi ascundeau în copaci și îi îngropau în oale de lut în pământ, de aici derivă comorile, cari se găesc ici-colea, când sapă, ori când fac câte o zidire din fundament, ori se sapă vre-o pivniță.

Pe timpurile de aur și de argint ale bătăniilor nu se cereau drumuri de fer, canalisări de strade, spitale mari luminațiune electrică, telegrafe și telefoane etc. etc., ci trăiau oamenii cu economia și adunau în tinerețe, de aveau pe zile negre. Nu făceau câte 3—5 rânduri de haine pe an după anotimpuri, ci se mulțameau cu un rând și bun, făcut din produsul dela oile lor și dela câmp. Nu poate fi deci mirare dacă azi grijile de existență au crescut că lumea s'a mai și înmulțit, resbele mari pela noi nu se fac și dispozițiunile din legile sanitare-polițienești ne face a trăi mai sigur, deși mai scump. Sunt și înlesniri acum destule, căci voind o comună a face o școală sau o cancelarie, deși n'are fond, apelează la vre un

instituit și capătă cu 5—6% ba și mai jos cu amortisarea pe 20—60 ani așa că pe nesimțite devine comuna proprietară liberă pe o clădire frumoasă. Numai unire trebuie, numai stăruință de fer punând umăr la umăr și toate se pot realiza. Cel ce laudă și preamărește bunele timpuri ale strămoșilor și moșilor noștri o face aceasta nefiind instruit și condus de principiile progresului. Avutau și bătăniile noștri dureri și suferințe avutau bucurii și înlesniri, de aceste, avem și noi și vor avea și urmași noștri. Din cele până aci arătate urmează că timpurile cele mai bune pentru starea economilor vor urma negreșit numai dacă și ei vor ținea seamă de schimbările ce sa făcut și se vor ști acomoda în toată privința după acelea, căci latinul zice: »*tempora mutantur et nos in illis*» Vremurile se schimbă și noi după ele

DESPRE RUGINA BUCATELOR

DE
VICTOR ACHIM

absolvent de școala agronomică sup. în Budapesta.

(Urmare)

Bureți de rugină trăesc în lăuntru plantei, se nutresc din celulele ei vii, din care cauză părțile atăcate se uscă. Organul nutritor al bureților de rugină e miceliul, care e compus din fire foarte fine. Firele aceste percurg cruciș și curmeziș interiorul bucatelor, frunzele și cotorul lor, ba ce e mai mult se ridică chiar până la spic. Din bucate sug nutrimențul gata, prin cea ce le slăbesc foarte tare.

Bureți de rugină în decursul verei produc apoi spore — organe de înmulțire — pe frunzele bucatelor. Sporele se formează pe pelea de de-aspura a frunzei, întind și rup pelița subțire a frunzei și pe frunze apar în pete roșii — brune. Deci petele de rugină de pe bucate nu sunt altceva, decât colonii de spore. Fie care pată de rugină e compusă din nenumărate spore mici de culoare roșii brunete, cari stând unele lângă altele formează o periniță pe frunza atăcată. Fiecare sporă stă pe un mănunchiu separat.

Dacă târziu primăvara sau la începutul verei mergem în holda de grâu atăcată de rugină, cu deosebire după timp ploios sau înainte de ridicarea rouei, deseori putem experia, că părțile de jos ale hainei noastre în urma lipirei prafului — devin, de culoarea ruginii.

Praful acesta lipit pe hainele noastre nu e altceva, decât spore de rugină,

a căror chemare e de a lăți rugina. Dacă în starea aceasta intrăm în holdă lipsită de rugină, sădăm rugină pe plante sănătoase.

Sporele ruginii se deslipesc foarte ușor și vântul le duce pe plante sănătoase, unde repede incolțesc, pătrund în lăuntru plantei și se desvoltă mai departe.

Toate acestea le putem experia în zilele calde și ploioase de primăvară și vară. Sporele aceste numai vara lățesc rugina, de acea le numim spore de vară.

Dacă intrăm în sămănătură cu ocașiunea secerișului sau la sfârșitul verei sporele aceste nu le mai găsim, dar găsim în locul lor pete lungi, negre, cari nu mai prăfuesc.

Dacă cercetăm, acestea sub microscop de asemenea se arată ca grămezi de spore.

Sporele aceste numa după iernare lățesc rugina, din care cauză le numim spore de iarnă. Sporele de vară sunt cu păreți subțiri din care cauză înaintea ernei se nimicesc, până când cele de earnă au păreți groși și pot suporta earna ușor. Sporele de earnă incolțesc numai la primăvara viitoare, dară nu pe bucate, ci pe alte plante, așa de e. sporele de earnă ale ruginii înviță (pucinia straminis), care la noi e cea mai răspândită-incolțesc pe plantele peroase (asperifoliale) cum e limba bouului, limba șerpelui, meu de piatră, rădăcina neagră.

(Va urma).

Cultivarea practică a cucuruzului.

Cucuruzul (porumbul, păpușoiul) numai mai târziu după descoperirea Americii s'a adus în Europa și a ajuns așa zicând, de la noi românii e talpa casei, hrana principală. Lui îi priește mai bine în pământuri grase, și nu prea apătoase.

Deși mulți și multe feluri au scris despre cultivarea lui, însă vreau a spune și eu ceva despre arat, sămănat, săpat și culesul cucuruzului.

1. *Pământul destinat pentru cucuruz* se fie cât se poate arat adânc de toamna 25—30 cm. și lăsat negrapat, apoi primăvara, trebuie arat cât mai de timpuriu și apoi grăpat; bine când se samăna arat a 2-a oară și grăpat bine cu grapa și cu tăvălucul.

2. *Sămănatul împrăștiat*, trebuie cu totul părăsit, căci ne răpește mult timp și apoi timpul e ban, deci cât este cu puțință să folosim mașina de sămănat în rinduri, care însă trebuie ținută bine în pământ, căci altfel se poate lesne să nu ne răsără sămănta, cum am văzut la mulți în anul trecut.

3. *Sămănatul pe brasdă*, când nu este cu puțință a folosi mașina, adecă,

fiind pământul gunoit cu gunoiu nu tocmai putred, sau fiind timpul cam ploios, așa că mașina se înfundă, sau cine nu are mașină, se purceadă în următorul mod: După ce am brăzdat locul, un om mare sau un copil cu o corlă sau straiță cu sēmēnță în mână vine în urma plugului și pune mergēnd lin pe brazdă câte 2—3 boambe tot cam o jumătate urmă depărtare, apoi ocolind locul va sta la o parte până va trece plugul de 2 ori, apoi earăși va pune, așa că vor fi tot 2 brazde goale și a 3-a pusă

D. Iarca.

sămănat

brazde

nesămănat

sămănat

dând chiar mēsură pusului cu mașina; aici trebuie să fim cu băgare de samă la următoarele:

a) Când e arătura grea se nu slobozim plugul afund, căci nu va putea eși sēmēnța.

b) Brazdele se nu fie mari, căci va fi prea rar între brazde, ear ca se nu smintim și se-l punem prea rar sau prea des, va fi bine ca persoana care pune pe brazdă să aibă îndemână 2 surcele (gâteje), cu cari va semna împântându-le în brazda pusă.

c) După ce sa pus sēmēnța apoi se va grăpa cât mai bine.

Acest metod de sămănat e de dorit să fie răspândit cât mai mult, deoarece ce nu costă parale, căci chiar și băeții il fac de minune bine și chiar pe coaste, unde nu putem săpa cu mașina vom lucra cu spor îndoit, o singură încercare și cred că fiecare va fi mulțumit cu rezultatul.

4. *Săpatul* (prășitul) unde numai se poate să avem pluguri pentru săpat. fiind că isprăvim lucrul de minune repede și așa că în loc de 8—10 lucrători de jugăr avem destul cu 4—5, apoi cred că fie-cine va ști că întârzierea cu sapa nimicește roada, însă fiind tras cu plug de sapa, tot mai poate omul trage nădejde și la casă a întârziat ceva, la întâia săpătură trebuie rărit așa, că la a 2-a săpătură se nu mai fie de rărit afară de capete unde il vom lăsa cât de des, că trecēnd cu cai sau boi peste el tot se avem de lăsat, apoi între rēnduri se fie săpat bine și firele prea dese smulse sau tăiate bine, căci din contra la 3—4 zile earăși vor crește și se va arēta ca nesăpāt.

A 2-a săpătură e foarte ușoară și cu spor, putem săpa cu un plug 4—5 jugăre pe zi și avem lipsă numai de un om în urma plugului, pentru a îndrepta firele culcate și a regula bostanii, apoi marginile și la capete trebuie săpate cu sapa și rărite.

5 Cu *culesul* nu trebuie grăbit, apoi cât se poate trebuie cules desfăcut de hoaspă și lasat la soare spre a se usca avēnd grabă spre al culege pentru vremuri slabe, il vom culege cu hoaspa, când apoi trebuie grăbit cu desfăcutul căci altfel va asuda, se încinge și vom avea păgubă, căci se strică foarte ușor fiind chiar la mēncare cu gust amărui.

Bințiți, în Martie 1905.

D. Vlaicu,
econom.

Asigurațiunile.

Sub acest titlu dau »revistele economice din Ardeal« următoarea temă: Asigurațiunea are puterea, că sprijinindu-ne în contra tuturor incidentelor, dă garanța sentimentul de bună pază. Așa se consideră pentru cazuri critice acțiunea neavantagioasă. Se întâmplă un caz de nenorocire, îndată se repară daunele avute cu asigurarea.

Un tată de familie este bineliniștit când știe că toate rezolvirile lui în viitor sunt puse bine la cale prin asigurațiuni diferite, fie de viață, contra focului, contra grindinei și a altor nenorociri. Fiind tatăl asigurat în caz de moarte familia nu rămâne în mizerie, căci banca, la care a fost asigurată la viață îndată vine cu banii și alină suferințele rămașilor. Devine tatăl incapabil de a câștiga existența sa și a familiei, asigurarea de incident neprevăzut (Unfallversicherung) și ofere mijloace de trai. Cade asupra lui un foc nemilos, sau vine din elementele naturei un biciu alui Dzeu cu grindină a supra holderului lui sēmănat fiind asigurate iată că-i dă despăgubire de poate alerga în altă parte după bucate și nu rămâne fără victuale în grânarele sale. Așa dară tot felul de asigurări și au avantajele lor. Acum deci, când se apropie timpul cu temperaturile uscate, este bine ca și țeranii nostri să se cugete la tot felul de nenorociri și să se facă asigurările nemestiilor lor contra focului aducânduși aminte de multele incendii din anul trecut pela Abrud, Brad etc. pe unde s'a prelăcut în praf și cenușă multe case, șuri pline de bucate și de nutreț ba chiar și edificii bis. și școlare.) Se nu dea zilelor rānd și se asigure tot ce au, se nu se căiască mai târziu și se se vaete amar întâmplându-se se ajungă cocoșul roșu pe casa lui, ori pe șură, se grăbească repede a-și asigura mult puțin ce are. Și la această afacere se potrivește axioma »Paza și grija bună ferește primejdia rea.« Spre scopul acesta recomandăm în prima liniă institutul »Transilvania« din Sibiu.

Ea face asigurări cu condiții favorabile cu deosebire pentru țerani și pentru membri reuniunilor agronomice, Chiar și membri reuniunilor săsești au

asigurat averile lor la acest institut rentabil. În Brașov aceasta bancă are asigurări de preste un milion și în Sibiu de 874.876 mii de coroane. Aproape în toate orașele și satele din Ardeal are aceasta bancă agenturi și subagenturi în toate ramurile de asigurare. Recomandăm acest institut nu din interes privat material, ci fiindcă lucrează în condițiuni solide și cu culață. Afară de acest institut se mai recomandă pentru asigurări în sume mai mari: The Mutual, Standard, Duna, Euitable etc. care au agenturi supreme în Bpesta și Cluj, precum și a Ven. Consistoare.

Serate de-ale meseriașilor români.

Causa meseriașilor nostri. mulțumită desinteresării unor bărbați de inimă, de un timp încoaci, ocupă tot mai mult teren. Sēmēnța aruncată, produceva în scurta vreme roadele sale binecuvântate și cei cari de problemă și-au luat de a secrifica din puterile lor intelectuale pe altarul acestei sfinte cause, afla-vor răsplata binemeritată a muncii lor. Că ce se face pe acest teren și cum se lucrează în cauză, aflatam bogate date la ședința literară a 3-a, ținută la 30 Martie n. c., în localitățile »Reuniunii sodalior români din Sibiu« Această Reuniune urmărește toate mișcările, adună la un loc tot ce se scrie și se face pentru meseriașii nostri de pretutindenea. Acestea știute, m'am grăbit să asist și eu la ședința pomenită. Cele 3 sale ale Reuniunii erau tixite de public; au asistat cam 130 persoane, de toate pozițiile și de toate vârstele. Ședința însăși a decurs în mod sērbătorec și din tot ce am auzit și am văzut folos am tras și mi-se spunea, că tot astfel se întâmplă în tot decursul anului. Dovadă această despre iubirea frățescă și încrederea, ce să sălășlueste în inimile celor, cari nu din interes personal și material țin a se aduna odată în lună la această sērbătoare a Reuniunii.

Presidentul Reuniunii, dl *Vic. Tordășianu*, cu oare-care mulțumire sufletească a relevat îmbucurătorul fapt, că unul dintre vechii membri ai Reuniunii, dl George Săsărman, până aci sodal pantofar, cu ziua de poimâne (1 Apr. n.) își va deschide etablimentul propriu și astfel va spori cu una firmele destul de dese ale măestrilor nostri din Sibiu. Acum sunt în total aproape 100 măeștri, zice dl Tordășianu, un bun coleg găsi vor în fratele lor mai tinăr G. Săsărman.

Cum între participanții ședinței se găsia și dl George Dordea, sodal jocar de lux, aplicat în marele atelier Atanasiu Popovici din Budapesta, dl Tordășianu ne spune, că dl Dordea,

originar din Bungard, după-ce au făcut anii de ucenic la maestrul cojocar dl Savu Văcariu, în scopul perfecționării sale s'a aplicat mai întâiu în Brașov la cojocarul Feminger, ear' de aici s'a dus în atelierul dlui Popovici din Budapesta, de unde preste un an hotărît este a călători la Berlin, Paris și Londra. Și când dl Dordea înarmat vafi cu toate cunoștințele de lipsă așezase-va în Sibiu. Ca dovadă a dragostei ce-l leagă de Reuniune, dl Dordea i-a dăruit o traistă mică pentru ilustrate etc, confecționată de d-sa din piei de verighetă, nutria și alte animale cu blană fină. Prin această donațiune dl Dordea basă a pus unui museu industrial, ce are să se creeze la Reuniune, dat fiind, că aproape fiecare meseriaș poate să producă câte un model din breazla sa. În timpul liber dl Dordea, în societatea amicului său Isaia Buda, sodal lăcătuș de mașini și automobile, cercetează muzeele, fabricile, espozițiile și celelalte așezăminte folositoare din capitală. Ei se bucură și de iubirea zelosului și desinteresatului sprijinitor al meseriașilor, dl Birăuț, proprietarul și redactorul »Poporului Român« din Budapesta. Când dl Dordea își cercetează părinții din Bungard, nu încetează de a îndemna pe consătenii săi să se dea băieți la meserii.

(Va urma.)

Răsboiul ruso-japonez.

O depeșă din Hamburg comunică știrea interesantă, că flota lui Rosdestvensky n'a mers în canalul de la Formosa, ci a făcut o diversiune neașteptată și a eșit în Marele Ocean, trecând prin strimtoarea Bași, ce desparte Formosa de insulele Filipine.

Știrea aceasta, neconfirmată încă, pare a fi adevărată. O depeșă din Londra spune de asemenea, că flota rusească a trecut c'o iuțeață nu prea mare pe lângă insulele Filipine. Causa pentru care Rosdestvensky n'a intrat în canalul Formosa este, că în acest canal circulă numeroase jonce chineze, pe cari se află Japanezi travestiți în Chinezii cari să fi așezat mine în canal.

Despre mișcările flotei lui Togo nu se știe absolut nimic sigur. »Standard« primește din Hongkong scirea, că e foarte greu a pătrunde în secretul tacticii japoneze.

După o scire telegrafică din Petersburg flota rusească a ajuns între insulele Sunda în trei grupuri. Cinci vase de răsboiu japoneze s'au întâlnit la 8 Aprilie cu unul din aceste grupuri, dar n'au cutezat să atace, fiind-că credeau, că stau față cu întregă flotă rusească. O luptă se așteaptă să se dea peste

câte-va zile. Dacă Rosdestvensky va fi bătut, să va retrage la insulele Sunda, unde într'aceea va sosi escadra lui Nebogatov, ca să fie de rezervă; dacă însă victoria va fi pe partea Rușilor, Nebogatov va urmări pe inamic.

»G. Tr.«

NOUȚĂȚI

Abonamente la „Bunul Econom“ să pot face în fiecare timp, cu prețul din fruntea foii.

Domnii cari au primit foata până acum și n'au trimis încă prețul de abonament, sunt rugați să binevoiască a-l achita urgent.

† **Ioan Simionașiu**, președinte la sedria orfanală și protonotar onorar comitatens, membru în directoriul »Suluțaa«, membru la »Asoc. pentru lit. rom.« etc. a încetat subit din viață Sâmbătă în 2/15 April a. c. în Deva la orele 3^{1/2} d. a. în anul al 67-lea al etății și al 32-lea al fericitei sale căsătorii. Fiei țărina ușoară și memoria binecuvântată! — Descrierea înmormântării pe larg, va urma.

Avis. Conform înaltei deciziuni consistoriale Nr 3102/905 scol. fiind înpedecat O. D. comisar cons. Dr. Vasile Bologa de a presida și conduce conferințele învățătorești din Orăștie fixate pe 21 și 22 Aprilie v. c. sa concretizat această onorifică afacere protopresb. V. Domșa, despre cea ce să încunoștințează și pe această cale membri conferinței și cu deosebire învățători din tract designați și insinuați cu elaborate. La aceste conferințe să invită On. intelegință și toți iubitori de progres al școalelor noastre.

Nou avocat. Dl Dr. Emil Dan fiul On. adm. propral I. Dan din Zărnești a obținut cu succes cenzura de avocat în Budapesta și șia deschis cancelaria în locul natal Zărnești.

Dl Octavian Utalea a fost promovat la 8 April n. doctor în științele juridice la universitatea din Cluj.

Dl Pompiliu Cioban a dat rigurosul al 3-lea de jură la universitatea din Bpesta și va fi în curând promovat doctor în științele juridice.

Dnii Traian Morcan și Virgil Olariu au dat cenzura de avocat la Târgul-Murășului. Primul își va deschide cancelarie adv. în Câmpeni, al doilea în Deva.

Felicitările noastre, acestor domni!

† **Aurel Popovici.** Iarăși un june în floare, rupt a fost dela tulpina familiară, nemilos smuls din stratul tineretului și în mormânt așezat. A. Popovici, pedagog în cursul II. din Arad, un tinăr cinstit și student brav în 14 l. c. a murit la obidații săi părinți, în Timișoara-Fabric.

Celebrul virtuos violinist. Dl prof. *Kneisel din România* în trecerea Dsale prin orașul nostru a avut deosebita bunavoință a da în 6/19 curent un Concert în sala cea mare din Hotel »Transilvania« cu un program foarte artistic. Aducem cele mai sincere elogi marelui concertist, carele cu arta și perfecțiunea sa sublimă a delectat publicul în mod extraordinar așa că ne rămâne un prea scump suvenir melodile intonate și producțiunea excelentă a acestui renumit artist în musică espuse cu supremă precisiune și dibăcie. De aci a plecat la Deva.

Incunoștințare! Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului, în conformitatea cu obiceiul de până aci, va distribui membrilor săi și în anul curent în mod gratuit altoi și semănțe.

Doritorii de a fi împărtașiți cu altoi și semănțe sunt poștiți a să prezenta Duminecă în 23 Aprilie a. c. n. la 11 ore a. m. în comune Săliște la localul primăriei comunale unde să va face distribuirea.

Totodată să aduce la cunoștință publică că în anul curent membri Dr. Ioan Stroia și Ioan Chirca au primit în mod binevoitor asupra D lor angajamentul, ca conform usului de până aci, să planteze din partea Reuniunii în grădinile membrilor din comunele Aciliu și Galiș câte un altoi veritabil, ca aducere aminte.

Sibiu în 9 Aprilie 1905

Comitetul Reuniunii.

Din străznicile Grecilor. Poliția din Larissa (Grecia) a interzis vinderea tablourilor, cari înfățișează părechea regală română. De asemenea a oprit comercianților români de a ținea în localurile lor tabloul regelui și al reginei române. — O altă știre spune, că polițiștii din Larissa au arestat zilele aceste pe pictorul român macedonean Ianule Teja, pe motiv, că ar fi spion. După 2 zile polițiștii greci s'au văzut însă nevoiți a pune pe pictorul român pe picior liber, deoarece s'a constatat, că Teja a venit la Larissa exclusiv pentru scopuri de studii.

Esundări în comitatul Hunedoarei. În urma ploilor mari din ultimele zile, mai multe comune din comitatul Hunedoarei stau sub apă. Terasamentele liniei ferate locale au fost în mai multe locuri nimice. Cumunicațiunea a fost întreruptă deocamdată.

Desconsiderație colegială. Revista economică »Mehezet« (stupăritul) din Bpesta, trimitându-i cu rugare a ne da în schimb foaia d-lor, a refuzat exemplarul nostru, scriind pe fașia adresei cu cerneală roșie: *visza, ezen nyelvet nem értjük* (retur, această limbă n'o pricepem.) Maro șovinist trebuie să fie redactorul foaiei numite, dar curioase idei și are răspingând în acest mod foaia noastră, Oare ce limbi va mai fi știind acest redactor? Poate cea mongolică, chineză ori babilonică?

Datoria Japoniei d. »P. Lloyd.« Jurnalul »Well Street« publică un moment în-

terasant despre datoria statului Japon. Aceasta arată, că Japonia a mai contras un împrumut de 150 milioane dolari cu 4.5%. Dela începerea rebelului cu Rușii au făcut Japoniezii împrumuturi în valoare de 450.000.000 dolari (2250 milioane coroane), astfel datoria Japoniei, care înainte de războiu era numai de 296.934.785 dol. sa urcat la 746.934.785. De va mai dura războiul încă vre un an, va fi silită a mai împrumuta multe milioane, sau *cade în criză financiară*.

Coroane eterne. Dl Nicolae Joandrea ospătar, a dăruit fondului de 20 bani al Reuniunii sodalilor români din Sibiu pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare anume întru vecinica odihnă a sufletului repositatei sale s. f., mult regretate Elisabeta n. Nicolau, suma de 5 cor.

Avis. Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu cu subvențiune dela comisiunea conom ca a comitatului, ține din 16 până în 20 Maiu a. c. c. n. în comuna Sălște, la grădina de altoi comună, cu binevoitorul concurs al membrilor Dr. Ioan Stroia protopresbiter și Ioan Chirca notar comunal *au curs practic* pentru conducătorii școalelor de pomi comunale din acest comitat.

Doritorii de a lua parte la acest curs sunt invitați a se însinua până în 6 Mai a. c. n. la Dl protopresbiter Dr. Ioan Stroia.

La curs se vor primi cel mult 20 reflectațiuni și anume după ordinea însinuării.

Participanți primesc pentru spesele de întreținere în zilele cât va ținea cursul câte 2 coroane la zi d. a subvențiunea comitatului.

Sibiu în 9 Aprilie n. 1905.

Comitetul Reuniunii.

Al 66, 67 și 68 lea Cassariatul Reuniunii rom. de înmormântare din Sibiu a solvit zilele aceste ajutorul statutar după repositații membrii Regina Todor, Domnica Milea și Elisabeta Joandrea n. Nicolau, soție de ospătar.

Convocare. Membrii Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu sunt prin aceasta poftiți a se întruni în 6 Maiu a. c. ziua de sf. George: la 2 ore p. m. în Sibiu în sala de consultare a asociațiunii la o ședință extraordinară a adunării generale.

La ordinea de zi e:

1. Raportul comitetului în chestia valorisării albumului *din ornamentica română*.

2. Intregirea locurilor devenite vacante în comitet prin repășire,

3 Eventuale propuneri.

Autenticarea procesului verbal al ședinței. Sibiu în 9 Aprilie 1905 n.

Comitetul Reuniunii

Industria din patrie. Firma de fabrică Carol Wein Comp. în nr. de azi al foiei a publicat sub titlu *Atențiune* arătându-se special scopul și în prima linie se recomandă spre on. atențiune găzdoaielor noastre. Să cumpărăm numai unde se află mărfuri din patrie, prin cea-ce contribuim

ca multe mii de mâni siguitoare să și găsească de lucru, deci prin aceasta contribuim și la consolidarea economică a națiunii.

La fondul de 20 bani al Reuniunii sodalilor din Sibiu pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare pe seama meseriașilor au mai dăruit: școlărițele Mărioara Avrigean, Elnuța Șut, Otila Frățilă și Teodora Dragomir, fiecare câte 25 bani (din venitul unei mici producții); George Dordea, sodal cojocar de lux din Budapesta, Stefan Ghetie, paroch în Cărpeneș (prot. Cetății de peatră), Ioan Nicolae, învățator în Avrig, fiecare câte 1 cor., Pompiliu Luca, învățor în Criș (tr. Sghișoara), 20 bani și Vic. Tordășianu, 10 bani.

Corneliu Demeter. Apotecar în Orăștie. Apoteca N. Vlad are de vânzare *peronospin* mijloc aplicat cu cel mai mare folos în contra peronosporiei, la stropirea viilor.

Acesta e probat ca cel mai bun, și prin folosință s'a dovedit a fi mai cu efect ca piatra vânăta sau alte asemenea mijloace, și e totodată cel mai lesne. E preparatul meu propriu. Prețul unui pachet 40 fl. Fie-care pachet e provăzut cu numele meu, și cu instrucțiune de întrebuințare.

Stropirea cu „Peronospin“ e mai bine dacă se face în zi senină; pe timp noros ori ploios nu, nici contra vântului.

Dar „Peronospin“-ul, afară de vii se poate folosi cu efect admirabil contra boalei de grumpene, cum și la stărpirea omidelor și insectelor stricăcioase la pomi; contra păduchilor de trandafiri (la trandafiri fără var), și la desinfectarea cotețelor de galițe.

Succes fără păreche a ajuns dl Müller Albert (Bpesta, Va lăsz-u. 42/G prin crucea-ce vededește scrisoarea următoare: Stimat dle Müller! Îți exprimăm cea mai adâncă mulțămită pentru că în două rânduri mi-ai trimis crucea dtale. Fără să mă linguesc: îți spun, că mi-a ajutat. Și până acum îți suntem foarte mulțămitori, eu și bolnavii mei, car acum te rog să ne mai trimiți o cruce pentru o femeie sêracă și bolnavă. Cu adâncă stimă: Komarom *Ștefan Fuhas*, preot.

SFATURI PRACTICE.

Mulți curăță giamurile (ochiurile ferestrelor) frecându-le cu paie, cu peria sau cu o rîză (strență) aspră, dar s'a observat, că sticla se sgărie și întunecă; mai bine se curăță picând pe sticlă puțin oțet tare, care face să dispară petele, apoi să clătește sticla cu apă curată și se șterge cu o cârpă moale fără scame.

Unsoare Glicerinată. Gumă dragantă 8 la 15 grame apă de var 120 grame, glicerimă 30 grame și apă destilată de trandafir 100 gr. făcute ca o alufie se întrebuințează contra sgăriiturilor sau jepuelilor de pele, micilor crepături și sbărcituri, ce se ivesc

pe țte la femei și la vaci, precum și la uscăturile și crepăturile ivite pe buze și pe mâni.

Pentru curățitul mobilelor de casă (gardirope, mese, castene etc.) ce sunt vopsite și lăcuite, se recomandă gaz sau mai bine spirt denaturat amestecat cu californiu, bine pisat ștergându-se cu o petecă curată de postav.

Picături pentru poftă de mîncare.
Tinctură de coajă de portocală 4 garme.
„ „ Baume 2 „
„ „ Cadiane (anason stelat) 4 „
Acestea amestecate se iau în o lingură de masă cu apă turnându-se 10 picături înainte de prânz și seara înainte de cină.

Cugetări și sentințe.

Întorcete la sinul lui Dzeu, deunde ești eșit suflete eroic creștinesc și românesc! Momentele ce le folosește omul în studiu nu lasă după sine nici un gol. — Moartea se aseamănă cu un vapor, care numai are abur, ale cărui arcuri se destind și mașina se descompune în bucăți.

Glume și distraoție.

Mulțămît.

Solgăbiroul. Am încheiat petractatarea, pentru fapta aceasta chapeți Jancule 15 zile închisoare sau 150 coroane în bani ești mulțumit?

Măsarul, da Domnule solgăbirou dar maș ruga pentru cele 150 coroane, miar cădea bine de paști, că am multe plăți.

POȘTA REDACȚIUNEI

Dlor abonenți însinuați pentru favorita sămênță de *Soia*, le-am espedat cu posta după posibilitate o cantitate mai mică, procurată fiind foarte cu greu și spese mari. Mai posdem în deposit câte-va kilograme. În nrul viitor vom publica despre o *fasole americană*, ce face păstăi de 50—100 cm. lungi și fiind posibil vom procura puțină de probă. — Continuarea din *«Cum s'ar putea instala o stupărie în cazarmă»* vom publica-o în nrul viitor.

Tergurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 10—16 Aprilie v. 1905.

<i>Duminică</i>	10 Făget Olpret, Zorlențul-mare.
<i>Luni</i>	11 Arcid. Ațel. Becaș. Buziaș. Cojocna. Macfalău. Mező-Erked. Moșna. Orczidorf. Periamos. Racoșul de jos. Sâmbăa de jos. Sebeșul săsesc. Turda.
<i>Marti</i>	12 Codlea. Lechnita. Lunca. Sân-Miclăuș.
<i>Mercuri</i>	13 Argiehat. Komárom. Seps-S.-Georgiu.
<i>Joi</i>	14 Panciova. Torda-Sz.-László.
<i>Vineri</i>	15 Cluj. Copșa-mică. Nadeșul-săs. Oclandul-Homorodului.
<i>Sâmbătă</i>	16 Gherla. Nadlac.

Calendarul vechiu și nou al săptămânei.

Dumin. Floriilor, ev. Ioan c. 13.

<i>Dum.</i>	10 <i>Florile</i>	23 <i>Sf. Paști</i>
<i>Luni</i>	11 M. Antip	24 <i>Lunia Paștilor</i>
<i>Marti</i>	12 P. Vasile	25 Marcu
<i>Merc.</i>	13 M. Artimon	26 Cletus
<i>Joi</i>	14 P. Martin	27 Peregrin
<i>Vineri</i>	15 <i>Vin. Patimilor</i>	28 Vitalis
<i>Sâmb.</i>	16 M. Ag., Irina	29 Petru

Redactor resp. VASILE DOMJA, protopresbiter.

Atențiune!

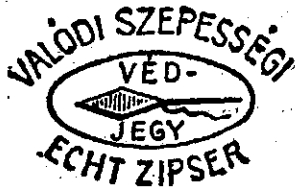
Veritabilă marfă de Sepeș de calitate cea mai încrezută de bună și vestită.

Pânză de in și articole de damast,

se pot afla în fie-care prăvălie mai mare.

Marca de scutire a fabricii înregistrate din Késmark.

Fabricatele din Késmark care sunt

provăzute cu marca aceasta.

FABRICAT DIN PATRIE

De vânzare.

Să află în Orăștie 2 omnibuse de hôtél în stare bună cu preț convenabil, asemenea un fracker și mai multe obiecte de cafea și birt solide (vase, tacâmuri, servete, fețe de masă, șeci de cafea etc.)

Informațiuni la administrația acestei foi. 1—3

CUMPENE

pentru comerț, industrie și economie solid și exact lucrate, ofere spre cumpărare

la Fabrică de Cumpene Transilvană

VICTOR HESS Sibiu (N.-Szeben)

La cerere se trimite catalog (228)

52—52 ilustrat gratuit și francat.

Pentru 5 coroane

trimite 4½ kilograme (c. a. 50 bucăți) puțin deteriorat dar' în

SĂPUN DE TOALETĂ

ales frumos, de rose, crin, iorgovan, vioarele, resedă, iasmin și lăcrămioare. — Pe lângă

trimiterea înainte a sumei sau cu rambursă trimite:

Alexandra D. Scheffer
Budapesta, VIII. str. Bezerédi nr. 3.

!!Noroc deosebit la Török!!

De neîntrecut

este norocul, care favorizează colecturile noastre principale.

Mai mult de 19 milioane cor. am plătit noi în scurt timp, mușterilor noștri. Singur în ultimele 6 luni

cele mai mari 2 câștiguri

și anume:

marele premiu de **602.000** cor. pe Nr. 98924.

cel mai mare câștig de **400.000** » » » 83451

și câștigul de **100.000, 80.000, 70.000, 60.000**

25.000, 20.000, mai multe de **15.000** și **10.000**

și afară de acestea încă multe alte câștiguri însemnate.

Având deci loteria aceasta cele mai multe șanse de câștig dintre toate loteriile din lume, îndemnăm pe fie-care ca dela noi să-și procure losurile. — În a 16-a loterie de clasă reg. ung. se vor trage din nou din

110.000 losuri 55.000

câștiguri în bani. În total se vor sorți în curs de 5 luni enorma sumă de

14 milioane 459.000 cor.

Ein Jeder suche seinen Namen!

(welcher alphabetisch geordnet zu finden ist.)

Ein Jeder versuche sein Glück mit derjenigen Nummer, welche neben seinem Namen oder dem eines seiner Familienmitglieder verzeichnet steht.

Adám	982	Cecilia	83156	Gellért	72630	János	82957	Manó	83259	Salamon	2895
Adél	4143	Celestin	83519	Geröben	82849	Jenő	83245	Marcel	2881	Samu	7979
Adolfár	12342	Dániel	2778	Gergely	83216	Jóhan	2877	Margit	7280	Sándor	17763
Adolf	20422	Dávid	5637	Geza	2797	Józsa	7260	Maria	17707	Sari	22019
Agnes	22511	Denes	12426	Gizella	5649	Jozsa	18230	Markus	22014	Sarolta	24029
Agoston	21242	Deszó	20983	Gusztáv	13151	József	21452	Mártha	24603	Sebestyén	24289
Aiadár	29818	Domokos	23006	György	21145	Judit	23095	Marton	24274	Simon	40746
Albert	44360	Dóra	24258	Gyózo	23018	Juliska	24368	Matila	40705	Szeréna	57716
Alfred	59119	Dorotea	29629	Gyula	24268	Kálmán	40482	Matyas	50698	Taksony	59573
Akos	72613	Edith	56910	Hedwig	23633	Karolin	56572	Melania	59364	Tamas	89973
Amália	82411	Ede	59159	Helena	56525	Károly	59505	Menyhert	80019	Tassilo	83022
Ambrus	83145	Edwin	72622	Henriette	59167	Katinka	72645	Mihaly	83086	Terus	83000
Andor	83509	Elek	82836	Henrik	72638	Kazmer	82960	Miklós	83273	Tibor	2898
András	990	Elemér	83164	Hermann	82934	Kelemen	83216	Miksa	2890	Tihamér	8504
Anna	4943	Emil	83220	Hermína	82127	Klara	2878	Milan	7288	Timon	18652
Antal	12417	Emma	2784	Hilda	2749	Kornel	7266	Mór	17738	Tivadar	22627
Aranka	20593	Endre	5641	Hubert	6313	Kornel	18563	Móro	22016	Tobias	24085
Armand	22514	Erno	12433	Hugo	13434	Kornelia	22012	Nándor	24011	Urban	24395
Arnold	27448	Eraesztin	21142	Humbert	21147	Kristóf	23097	Narcisz	24279	Valeria	40789
Árpád	28828	Ervin	23007	Idolyka	23077	Krisztina	24365	Olga	3671	Vazul	58043
Arthur	44359	Eva	24259	Iduska	24274	Lajos	40484	Olivér	37498	Vendel	23686
Aurél	59142	Erzsebet	29616	Ignaco	29647	László	56678	Orbán	59366	Viktor	33571
Atilia	72615	Ezter	56471	Ira	56532	Laura	59532	Oszkár	80058	Viktoria	33017
Balázs	82826	Etel	59163	Illes	59168	Lázár	73076	Otto	83008	Vilbald	83302
Bálint	83155	Fabian	72 25	Ima	72639	Lenart	82962	Ódon	83281	Vilma	2980
Barnabás	83511	Felix	82837	Ilona	82955	Lenke	83255	Pál	2892	Vilmos	5818
Béla	2749	Ferdinand	83215	Imre	2876	Leó	2879	Paula	7300	Vince	18653
Benedek	5498	Fereno	83221	Ince	2876	Leonia	7278	Petronella	17740	Virgil	22629
Bernát	12424	Flóra	2798	Ipoly	6432	Lidia	17350	Peter	22017	Zoltán	24044
Berta	20978	Franciska	5642	Iren	13229	Lipót	22010	Piroska	24017	Zsigmond	25156
Bertalan	22523	Frida	12435	Irma	21148	Lóránt	25100	Pista	24288	Zsófia	42270
Blanka	24254	Frigyes	21144	Istvan	23092	Lothar	24373	Rafael	40742	Zsuzsanna	58021
Bodog	28886	Fülöp	23009	Izabella	24354	Lorino	40702	Regina	5756		
Bogdan	56273	Gabor	24263	Izidor	40463	Ludmilla	56687	Richard	59573		
Borbála	59145	Gabriella	29641	Ivan	56556	Luiza	59576	Robert	80639		
Boriska	72618	Gáspár	56511	Jakab	59203	Malvin	73133	Róziska	83020		
Brudó	82 34	Gedeon	59164	Janka	72644	Manfred	82975	Rudolf	83296		

Cel mai mare câștig evaluează 1.000.000 coroane.

Special 1 premiu cu **600.000**, 1 câștig à **400.000**, 1 à **200.000**, 2 à **100.000**, 1 à **90.000**, 2 à **80.000**, 1 à **70.000**, 2 à **60.000**, 1 à **50.000**, 1 à **40.000**, 5 à **30.000**, 3 à **25.000**, 8 à **20.000**, 8 à **15.000**, 36 à **10.000**, și multe altele;

Costul losurilor originale de clasă I. este:

pentru o optime ($\frac{1}{3}$) fl. — 75 sau cor. 150 pentru un pătr. ($\frac{1}{4}$) fl. 150 sau cor. 3—
" o jumăt. ($\frac{1}{2}$) " 3— " " 6— " Intreg ($\frac{1}{1}$) " 6— " " 12—
și se trimite cu ramburs sau în urma trimiterii anticipată a banilor.

= Planurile oficiale se trimit gratis. =

Cererile pentru losuri originale rugăm a le face cu încredere până în

23 Aprilie n. a. e. la

A. Török & Co.

Casă cea mai mare de bancă în Budapesta.

Cel mai mare debitant al Ungariei în loteria de clasă.

Secțiunile loteriei de clasă a colecturii noastre principale sunt:

Centrala: Theresienring 46/a.

1. filială: Waitznerring 4/a

2. filială: Museumring 11/a

3. filială: Elisabethring 54. a

Crucea ori steaua electro-magnetică dublă.

D. R. G. M. Nr. 88.503.

Aparatul acesta vin-lângă garanță: reuma, insomnia, epilepsia, ner-tiit, clorosa, durerea de-tența, influența, precum rervi. Bolnavul cel-ce

decă și recreează pe asthma (respirația grea), vositatea, lipsa de ape-diți, migrena, impo-și tot feiul de boale de nu se poate vindeca in

decurs de 44 zile, îi întorcem banii imediat. Celui-ce nu-i mai ajută nimic, să încerce cu aparatul meu; căci sunt convins despre efectul sigur al aparatului meu.

Prețul unui aparat mare 6 cor. Prețul unui aparat mic 4 cor.

a se folosi la boale de nervi cronice. a se folosi la boale mai ușoare.

Comăndele le îndeplinește în patrie și stēnătate:

(246) **ALEXANDRU D. SCHEFFER** 31-52
Budapesta, VIII., Strada Bezerédi, numărul 3.

Casse de fer și oțel sigure contra focului și spagerii

pentru păstrat bani, registre și documente în toate mărimile și formele.

Soliditate garantată.

Prețuri estine.

A se adresa la: Prima fabrică transilvană privilegiată ces. și reg. de casse de fer și oțel

alui

R. ÖSZY

Sibiu — Nagyszeben

Strada Dumbrăvii Nr. 3. Strada Bruckenthal Nr. 5.

Preț curent ilustrat se trimite la cerere gratis și franco.

Bani! Bani! Bani!

Subsemnata întreprindere de credit stă în legătură cu cele mai mari bănci din țeară și exoperează

Împrumuturi pe pământuri și edificii

cu cele mai favorabile condiții și cu cele mai ieftine interese și anume pe termen de 10—70 ani cu 2%—5³/₄%.

Credit personal cu giranți și obligație pe 5—10 ani

La funcționari de stat, comitat și oraș, precum și la oficeri, credit simplu și fără giranți, pe salare dela K. 1800 mai sus.

La dorință servim cu informațiuni, rugând marea postală.

(230) **„PECUNIA“** întreprindere de credit, 14—
Sibiu (Nagyszeben) Strada Poplăcii nr. 27.

Tusea!

Cine suferă de ea, să folosească

Karamellele lui Kaiser

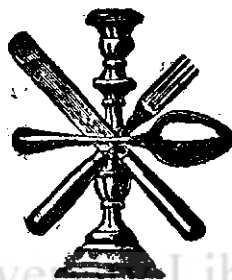
singure mijloace pentru alinarea și vindecarea acestor dureri.

2740 de dovezi autentice constată efectul sigur la: tuse, răgușeală, catar și curățire de flegmă.

Pachetele sunt à 20 și à 40 fileri în toate farmaciile și în Orăștie la apoteca **Josef Graffius.**

Căutați să fie cu marca de scutire din depositul „Trei brazi.” 3-12

Cumpănă de gospodărie gratis.

Trimit cu prețuri proverbial de estine din magazinul meu, peste măsură asortat, *mărfurile mele de argint de Mexico* renumite și plăcute prețutindenea pentru bunătatea lor excelentă și anume: 6 bucăți cuțite de masă de argint de Mexico, 6 buc. furculițe de argint de Mexico, 6 buc. linguri de argint de Mexico, 12 buc. lingurițe de argint de Mexico

pentru cafea, 6 buc. excelente cuțite pentru dessert, 6 buc. excelente furculițe pentru dessert, 1 lingură de argint de Mexico pentru scos supă, 1 lingură de argint pentru scos lapte, 2 bucăți sfesnice de masă elegante, pentru salon.

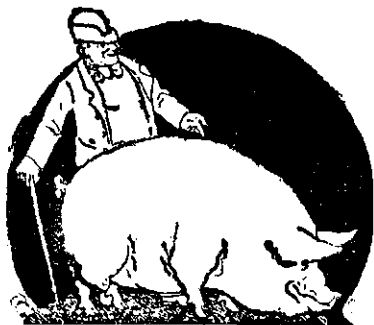
46 buc. laolaltă numai fl. 6-50.

Fiecare cumpărător primește, afară de aceste, în dar o cumpănă de gospodărie, care poate suporta 12¹/₂ klg. și care funcționează corect, despre ce ofer deplină garanță. Cumpăna o primește cumpărătorul absolut gratis. *Argintul de Mexico* este un metal absolut alb (și în-lăuntru), pentru a cărui durabilitate și excelentă calitate ofer garanță pe 25 ani. Expedarea se face trimițând suma înainte sau cu rambursă din magazinul european.

Un aparat american bun pentru fertul grabnic și o cumpănă de casă, gratuită.

(246) **ALEXANDRU D. SCHEFFER** 31-52
Budapesta, VIII. Strada Bezerédi, numărul 3.

De ce nu faceți o încercare!

Hrănit cu Manhattan

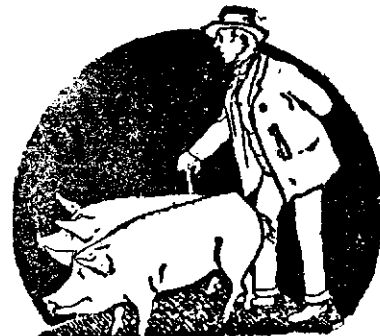
Din figurile de pe delatari vedeți gigantică deosebire între un porc hrănit cu *nutremēt de var Manhattan* și alții doi porci, cari n'au mâncat măduvă de Manhattan. Un porc în a cărui nutremēt se amestecă regulat de când e crud măduva de Manhattan, progresează grozav. El capătă oase trainice, mușchi puternici și o substanță masivă la carne și la grăsime. Pofta de mâncare este enormă. În timp scurt sporește atât la greutate, încât se poate tăia incurând. Rare-ori se întâmplă ca un porc alimentat cu măduvă de Manhattan să nu ajungă, când este de un an la greutatea de 5 măzi, și chiar mai mult.

Despre aceasta sunt certificate oficiale autentice.

Nu întârziati și faceți o probă! Prețul la 25 klg. 14 cor., 50 klg. 26 cor., 100 klg. 50 cor. loco în Budapesta.

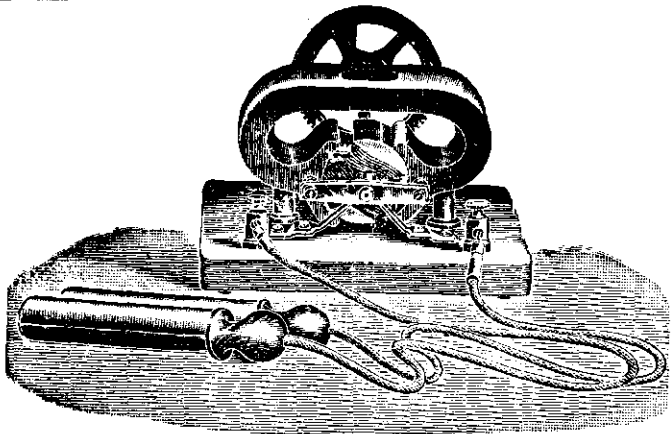
De probă trimitem franco cu posta 5 klg. cu 5 cor. trimese înainte.

Liferarea se face la

Hrănit fără Manhattan.

Antreprisa Manhattan Budapesta, VIII., strada Aggteleki Nr. 15|.

„ELEKTROPHOR.“

Aparatul original american electro-medical se poate singur folosi, contribuie la întinerirea și lungirea vieții.

Electricitatea este viață!

Dați sfat tuturor oamenilor de o constituție mai slabă să-și procure acest aparat, căci el conținând electricitate, întărește nervii, reînnoiește sângele, agerțește simțurile, activează o lucrare normală a sângelui și a sistemului nervos scuteste de multe morbiuri.

Dr. Bourg, membru al facultății de medicină din Paris astfel raportează: Într-un timp acesta aparat s-au vindecat nu numai podagra, reumatismus, junghiuuri, hysterie, asthmă în sute de cazuri, alinând toate acestea, urde măiestria și dilăci medicilor în zadarnică, dar a ajutat la toate boalele de revesitate, dureri de cap, colică, surăntură de urechi, insomnia, hysteronaric, cu decesul ire la hemeroide a evaluat în câte-va zile, une-ori deja după cât-va ore o alinare miraculoasă și îndăosești la cele mai grele morbiuri femești aflată bolnavele tămăduire sigură și chiar la femeile în stare hincăvenată. Prețul unui aparat mic complet 20 coroane. (Nu mai pentru cei tare simțieri). Prețul unui aparat mare complet 30 coroane. (Pentru vindecarea suferinșilor cerbiceși). Trimiterea se face cu mandate postale sau prin ramburs.

ANTREPRISA ELECTROPHORĂ
Budapesta, VIII. strada Aggteleki Nr. 15/E.

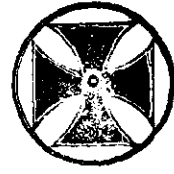
Cruce sau stea dublă electro-magnetică.

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

Nu e mijloc secret.

vindecă și înviează

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune
rării, că acest aparat
de 20

e a se da împreju-
vindecă boale vechi
de ani

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, tuituri de ureche, bătaie de inimă, sgârçiuiri de inimă, usma, auzul urei, sgârçiuiri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mâni și la picioare, reuma, podagra, ischias, udul în pat, influenza, insomnia, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale care la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. În cancelaria mea se află atestute încurse din toate părțile lumii, cari pretușe cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se reținere banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a prola aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. publică asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confundă cu aparatul „Volta“ deoarece „Ciasul-Volta“ a fost în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost scris aprit fiind netolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apriciat și cerșut. Deja elinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă îndeosebi.

Prețul aparatului mare e 6 cor. Prețul aparatului mic e 4 cor.
folosibil la morbiuri cari nu sunt folosibil la copii și femei de
mai vechi de 15 ani. constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și streinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42G, colțul strada Kálmán.

Inst. tipografic
„MINERVA“
în Orăștie, efectuește tot felul de lucrări aparțin. toare artei tipografice.

THE MUTUAL

Societate pentru asigurări de viață în New-York.

Averea institutului la 31 Decembrie 1904 a fost

2.284.862.000 franci.

Contractele dela „The Mutual“ sunt neatacabile după doi ani dela datul subscrierii. După un an de valabilitate se plătește suma asigurată și în cas când moartea a provenit din sinucidere sau duel. Contractele dela Mutual sunt libere de ori-ce restricțiuni atât cu privire la locuință și călătorii cât și cu privire la împlinirea datorinței militare în cas de rășel pe uscat și pe apă. Afară de aceasta acci indivizi cari sun în armata comună ces. și reg., la marină, precum și rezerviști dela armata teritorială (honvéd) și glotașii în cas de mobilizare și rășel sunt asigurați cu valoarea deplină a sumei asigurate din contract fără cea mai mică detragere și fără de a se plăti pentru acest favor vre-o taxă deosebită.

Agentura principală în Ungaria:
Budapesta, VI., Andrassy-ut 20.

Totfelul de îndrumări și deslușiri se dau cu plăcere și la administrația acestei foi. 2-52

Nu există

Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea, care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curții Regale în BUDA-PESTA.

Cancelaria și depozitele: Str. Rottenbiller 33. Localul de vânzare: Str. Andrassy 23

(139)

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

13-52